

Svenska Föreningen för Upphovsrätt 5 november 2002

LINDAHL

Mikael Pawlo

*Något om öppen kod,
öppen text och öppen
musik*

kvalitet
integritet
effektivitet

www.lindahl.se

AGENDA

- 2 minuter
- upphovsrätt
- Traditionell
- licensiering
- Fri programvara
- Öppen källkod
- Öppet innehåll
- Slutsatser

kvalitet

integritet

effektivitet

Upphovsrätten

- Grundlagsskyddad RF 2:19
- Initiativskapande genom att ge upphovsmannen betalt och erkännande
- Tillkommer fysiska personer
- Ensamrätt
- Skydd 70 år från upphovsmannens dödsår

Upphovsrätten

- Datorprogram skyddas av upphovsrätt, 1 kap § 1 URL
- Exklusiv ekonomisk förfoganderätt och ideell rätt, §§ 1:2 och 1:3 URL
- Ingen kopiering för enskilt bruk, men backup tillåten, § 26g URL

Upphovsrätten

Datorspel skyddas som datorprogram, inte filmverk (NJA 2000 s 580, Nintendo)
Utnyttjande av förfoganderätten sker genom s k licensavtal

Traditionell licensiering

EULA - end user licensing
agreement

MS License 6.0, Select-avtal
mm

Reglerar antalet installationer, pris,
ansvarsbegränsningar, utökad kopieringsrätt
mm

Security by obscurity - göm koden

Proprietär programvara

Ingen rätt till modifikationer eller
distribution

Avtalets träffande

Större företag: traditionellt
avtalsskrivande

Massprodukter, konsument:
shrinkwrap- och
clickwrapavtal

Sannolikt giltiga som sådana i Sverige, jfr
parkeringshus, flygbiljetter, video mm
Särskilt betungande eller överraskande
villkor

Standardavtal, utveckling

IT-företagen

Avtal 90

- standardhårdvara -produkter
- köparen: öppna dörren, betala fakturan

IT-projekt

- utveckling av IT-lösningar
- samverkan köpare / lev.

Ansvarsbegränsningar

Fackmannen

Microsofts licensiering

EULA för MS Office mm

EULA + License 6.0

Software is service

Rabattprogram

Shrinkwrap

Proprietär (sluten) kod

“GDSDG”-klausuler

Exempel Microsoft.se

“EVENTUELLA GARANTIER FÖR PROGRAMVARAN FRAMGÅR AV VILLKOREN I LICENSAVTALET. MED UNDANTAG AV SÅDANA GARANTIER, FRISKRIVER SIG MICROSOFT CORPORATION FRÅN ALLT GARANTIANSVAR FÖR PROGRAMVARAN, INKLUSIVE GARANTI AVSEENDE PROGRAMVARANS ALLMÄNNA LÄMPLIGHET ELLER LÄMPLIGHET FÖR NÅGOT SÄRSKILT ÄNDAMÅL, SAMT GARANTI AVSEENDE ÄGANDERÄTTIGHETER OCH FRÅNVARO AV INTRÅNG I TREDJE MANS RÄTTIGHETER.”

“Kriget”

- Linux is a cancer that attaches itself in an intellectual property sense to everything it touches, Microsofts Chief Executive Officer Steve Ballmer i intervju publicerad i *Chicago Sun-Times* 2001.

Fri programvara

Richard M Stallman

MIT:s lab för AI 1971

1980 - Digital kräver NDA

Stallman slutar 1984

Demokratifråga - Lessig

GNU - Gnu's Not Unix

Kernel - Hurd

Linus Torvalds

Linux

De fyra friheterna

- frihet att använda programmet för valfritt ändamål (0)
- frihet att undersöka hur programmet fungerar och ändra det för egna ändamål (1)
- frihet att skicka vidare kopior av programmet, mot betalning eller gratis (2)
- frihet att förbättra programmet och sprida det vidare i förbättrad form (3)

GNU GPL v 2

Stallmans licens 1991

Ekonomisk förfoganderätt

Free Software Foundation

Binder genom användning

Manifesterar 4 friheterna

Benefik / onerös licens

Verkar vid spridning

GNU GPL v 2 2 p

“Linux is a cancer”

Rätt till distribution

(spridning) av modifierade
exemplar om:

- markering av ändringar
- licens är GNU GPL v 2
- det tydligt framgår vilka
som är licensvillkoren

GNU GPL v 2 3 p

Rätt till
exemplarframställning om:

- bifogar källkod eller
- bifogar erbjudande om källkod till
distributionskostnad eller
- bifogar kopia av erbjudande enligt ovan.

GNU GPL v 2 4 p

Brott mot GNU GPL medför förlorade rättigheter.

AvtL § 36 - jämkade villkor, ringa intrång?

Virala effekter i all evighet?

Derivativa verk - nya verk?

GNU GPL v 2 11 & 12 pp

Friskrivning

Inga garantier

Påminner om Microsoft

GDSGD

Notera dock priset!

NJA 1948 s 752 - fri bilreparation och stöld

NJA 1948 s 701 - flyttbilen som välte,
allmänna villkor - missad hänvisning

Den ideella rätten

Känslomässig och personlig koppling,
fransk upplysning

Tvingande lagstiftning

Bouffler: “S’il existe pour un homme une
veritable proprit , c’est sa pens e”

Kränkande sammanhang: religiösa,
politiska, pornografiska.

NJA 1971 s 219 - Nyfiken Gul - Denne
Gud, Han  r vår far - Vilgot Sjöman

Kränkande  ndringar

NJA 1976 s 679 - Hugo Alfvén + dikt

Sveriges Flagga = Vietnam-kritik

Europeisk anpassning på väg

Öppen källkod

Reaktion mot “puristisk anda”

Linux-distribution Debian

Netscape släpper källkod

En uppsättning regler

- ej en licens

Bruce Perens

Eric S Raymond

Open Source

Open Source Definition

Ingen licens

Certifiering av datorprogram

Inte hindra ren försäljning

Måste inkludera källkoden

Tillåta modifierationer

Ange upphovsmannen

Certifierade datorprogram

Apache - 60 procent, ASL

Perl - dynamiskt innehåll -

Artistic License - GNU GPL

BIND - DNS - ISC License

Sendmail - e-post - BSD

(Berkeley Software Dist.)

Öppet innehåll

Sverige, Magnus Cedergren:

1. Ideell produktion av innehåll (vederlagsfritt)
2. Frihet för vem som helst att återge innehållet
3. Frihet att kunna återdistribuera innehållet, mekaniseringsrätt

Internationellt, Opencontent.org

OpenContent License 1.0 ("OPL")

- fritt ändra
- fritt distribuera
- dock "notices"

Öppen musik

Electronic Frontier
Foundation (EFF)

Open Audio License (O)

http://www.eff.org/IP/Open_licenses/eff_oal.html

Creative Commons (CCPL)

<http://www.creativecommons.org/>
Creative Commons Public License
Design av licenser

Slutsatser

- Fri programvara ger transparens, demokratifråga
- Bättre, säkrare distribuerad utveckling med öppen källkod
- Dock - hur bibehålla initiativ för utvecklare?

Slutsatser

GNU GPL skriven av
amerikanska tekniker

GDSGD vanligt

Kommersiellt- och PR-krig

“Öppen” musik ovanligt

Filosofi - politik - marknad